

ת"פ 16292/04/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 16292-04-21

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות לשכת תביעות חיפה

נגד

פלוני

הנאשם

באמצעות בא כוחו עו"ד אסף צברי
מטעם הסניגוריה הציבורית

גזר דין

כתב האישום:

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן בעבירות של איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחסד"פ; היזק לרכוש במזיד - עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; הפרת הוראה חוקית - עבירה לפי סעיף 287 (א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; תקיפה סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; החזקת סכין שלא כדין - עבירה לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 29.3.21 בשעה 14:30 או סמוך לכך, בבית המתלוננת, אמו של הנאשם, החל הנאשם מקלל את אמו, קרע תמונות מזכרת שלה, אשר היו תלויות על דלת הבית. מיד לאחר מכן עזב את המקום.

שוטרים שהוזעקו למקום, איתרו את הנאשם ועיכבו אותו לתחנת המשטרה, שם הורה קצין משטרה לנאשם שלא ליצור כל קשר עם אמו לתקופה של 15 ימים. כמו כן, אסר עליו את הכניסה לבית לאותו פרק זמן, וקבע תנאי שחרור נוספים.

על אף הוראה זו, מיד בתום שחרור לתחנת המשטרה, חזר הנאשם אל בית המתלוננת. בהמשך הדברים, ביום 5/4/21, סמוך לשעה 14:15, הגיע הנאשם לבית המתלוננת, דפק בחוזקה בדלת הבית, המתלוננת פתחה לו את הדלת, הוא נכנס הביתה, תוך שהוא דוחף את המתלוננת לעבר הספה שבסלון, כתוצאה מכך נפלה המתלוננת, או אז איים עליה הנאשם ואמר לה: "יא בת ז...", אני עכשיו ארצח אותך", וכל זאת בעודו מחזיק בידו בסכין שאורך להבה כ-10 ס"מ.

בתגובה, המתלוננת פנתה לנאשם ואמרה לו "אתה באמת רוצה לרצוח אותי?", ולכך השיב הנאשם "כן". באותן נסיבות, התקשרה המתלוננת אל בתה וסיפרה לה את מה שקרה, ומשמע הנאשם את אחותו אומרת שהיא מזעיקה משטרה למקום אמר הנאשם: "עד שהמשטרה תגיע אני כבר ארצח אותך" ונעל את דלת הבית.

הוא החל לקרוע תמונות מזכרת של המתלוננת, לשבור באמצעות הסכין תמונות אשר היו תלויות על קירות הבית, ולאחר מכן זרק את הסכין ונמלט מהבית.

ראיות לעונש:

המאשימה הגישה את גיליון הרשעותיו של הנאשם לעונש - ג/1, וכן צילום של הסכין - ג/2.

ההגנה לא הגישה ראיות לעונש.

טענות הצדדים:

המאשימה הדגישה את נסיבות ביצוע העבירות, אשר התאפיינו באלימות של הנאשם, בנה של המתלוננת תוך שהוא אחוז בסכין במהלך האירוע ומאיים על אמו ברצח.

עוד הדגישה את נפיצותן של עבירות האלימות, לרבות החזקת סכין ואיום באמצעותה, ולאור זאת הצורך בהחמרה בענישה, לצורך הרתעת הרבים.

נטען כי בנסיבות אלה, העונש ההולם הוא בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל ובהעדר תסקיר וממילא המלצה טיפולית ואופק שיקומי, ביקשה המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל שלא יפחת משנה לצד מאסר על תנאי משמעותי ומרתיע והתחייבות כספית.

מנגד, טען הסניגור המלומד כי על אף שממבט ראשון האירוע נראה חמור, הרי שעובדתית ומבלי להקל ראש במעשיו של הנאשם, מדובר בתקיפה סתם מצד המתלונן כלפי אמו, תוך דחיפתה ללא גרימת חבלות ונזק למתלוננת. הודגש כי גם לא הייתה כזו כוונה מצד הנאשם, ואף הנזק לתמונות היה נזק מינורי, ולאחר שהנאשם השמיע את האיומים הוא לא נותר בדירה, ועזב אותה מיד, כך גם לגבי החזקת הסכין בה אחז הנאשם במהלך האירוע, הנאשם זרק את הסכין ונמלט, משמע לא הייתה לו באמת כוונה לפגוע באמו.

לעמדתו של הסניגור, תיקון כתב האישום אף הוא מעיד על המינוריות של האירוע ורף הפגיעה הנמוך בערכים המוגנים.

עוד הדגיש הסניגור המלומד, כי מדובר במי שנמצא במצב נפשי רגיש, ועל אף שלא מדובר בחוסר אחריות פלילית בשל כך, הרי ישנה קרבה מסוימת לסייג לאחריות פלילית בשל מצבו הנפשי.

הסניגור הפנה לעברו הפלילי של הנאשם, המלמד כי הוצאו בעבר צווי אשפוז, כי קיימת מורכבות נפשית.

עוד הדגיש הסניגור כי הנאשם חסך מזמנו של בית המשפט, חסך את עדותה של האם בבית המשפט ואת המעמד המביך, ועל כן הוא זכאי להקלה משמעותית בעונש, כלשון הסניגור.

הסניגור מסכם את טיעונו וטוען כי מתחם העונש הראוי בענייננו הוא ממאסר על תנאי ועד למספר חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות.

מכיוון שהנאשם עצור, ביקש הסניגור שבית המשפט יסתפק בתקופת מעצרו (הנאשם עצור בתיק זה מיום 5/4/21).

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם מסר כי לא הייתה לו שום כוונה לפגוע באמא שלו, המתלוננת, הוא מאוד אוהב אותה, היא יקרה לליבו, הוא דואג לה, קונה לה דברים, יושב ומשוחח איתה.

מדובר בסערת רוחות ופליטות פה, הוא הביע צער על שבירת התמונות, הוא בקשר טלפוני עם אימא שלו ועם המשפחה, ואימא שלו אמרה שהיא רוצה שהוא יחזור אליה.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מעשיו של הנאשם פגעו בשלומה ובטחונה של אמו המתלוננת וזכותה למדור שקט ושלו, לכבוד ואף לכבוד מבנה, שהוא פרי בטנה, שלא יקום עליה ויפגע בה ביום מן הימים או יאיים לפגוע בה.

רבות נאמר על אלימות בכלל ואלימות במשפחה שהינה רעה חולה וקורבנותיה הינם לרוב צדדים מוחלשים, בעיקר נשים וילדים.

בית המשפט העליון חידד לא אחת את חובתן של הערכאות הדיוניות להוקיע את האלימות בכלל והאלימות בין בני משפחה, על דרך של הטלת עונשים משמעותיים, על מנת להרתיע הן את היחיד והן את הרבים (רע"פ 7513/12 בלאל **מרעי נ' מדינת ישראל** (2012)).

מעשיו האלימים של הנאשם, כמתואר בכתב האישום המתוקן, אותם ביצע כלפי אמו פגעו בערכים החברתיים האמורים בדרגה בינונית.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מדיניות הענישה בעבירות אלה, מאופיינת במנעד ענישה רחב, הנע בין מאסרים שיחול וירוצו בעבודות שירות, ועד למאסרים בכליאה ממשית, גם ביחס למי שהוא נעדר עבר פלילי.

ברע"פ 1293/08 **קורניק נ' מדינת ישראל** גזר בית המשפט שנת מאסר בפועל, לצד עונשים נוספים, על נאשם שהשמיע איומים שנגעו לוויכוח שהתגלע בין הצדדים, על טיפול בבתם המשותפת.

ברע"פ 1923/11 **גזאל חטיב נ' מדינת ישראל** גזר בית משפט השלום חמישה חודשי מאסר על נאשם שנהג באלימות והשמיע איומים, נעדר עבר פלילי. בית המשפט המחוזי "הפך" את ההחלטה והחמיר בעונשו של הנאשם, לשנת מאסר בפועל. ערעור שהוגש לעליון נדחה.

ברע"פ 1826/11 **סולומון אהרון נ' מדינת ישראל** גזר בית המשפט 9 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נוספים על נאשם שתקף את אשתו לאחר שהתווכח איתה, הוא דחף אותה מהחלון, גרם לה חבלה ואיים עליה כשהוא אוזח בסכין מטבח.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין):

מעובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם, עולה כי הוא פעל באופן מודע.

לפי העובדות אותן הוא אישר, מבלי שקדם לאירוע האלים כל וויכוח או סכסוך בינו לבין אמו, הוא החל מקלל אותה, קורע תמונות מזכרת ממשפחתה שהיו תלויות על דלת הבית. הוא אמנם עזב את המקום לאחר מכן, בהמשך לא שקט מזעפו.

גם לאחר שעוכב על ידי שוטרים, שהוזעקו למקום, וקצין משטרה אסר עליו ליצור קשר עם אימא שלו, והורה לו בהוראה חוקית בכתב, להתרחק מהבית למשך 15 ימים, הוא שב לבית, מיד לאחר שחרורו מהתחנה.

אמנם לפי עובדות כתב האישום המתוקן, לא נרשם אירוע אלים מיד עם חזרתו הביתה מתחנת המשטרה, אך מספר ימים לאחר מכן, שב הנאשם לסורו. ביום 5/4/21 הגיע הביתה, החל דופק על הדלת, תקף את אמו, דחף אותה לעבר הספה שבסלון, היא נפלה, איים עליה שירצח אותה, כשהוא מחזיק סכין, ולא נרתע גם כאשר אימא שלו התקשרה לבתה, וזו הבהירה לו שהיא מזעיקה משטרה למקום, הוא הוסיף ואיים על אימא שלו, שעד המשטרה תגיע הוא כבר ירצח אותה. כמו כן, החל לקרוע תמונות מזכרת ולשבור תמונות אחרות שהיו תלויות על הקיר.

כאמור, מעשים אלה מעידים על הלך רוח מכון מטר, שהנאשם פועל באופן אלים, מטיל אימה יתרה על אמו המבוגרת והחלשה ממנו בתוך ביתה, שאמור להיות מבצרה ומשכנה, כשהיא חסרת אונים ונמצאת לבד בבית מול בנה שמשתולל בבית עם סכין ביד.

רצף השתלשלות האירועים, מעיד שלנאשם הייתה הזדמנות להפסיק את התלהמותו, אך הוא לא עשה כן.

השימוש בכוח, האחיזה בסכין, טיב האיומים שהופנו לאמו המבוגרת והחלשה ממנו, כל אלה הם נסיבות משמעותיות לחומרה.

עם זאת, יש לקחת בחשבון גם את הנסיבות לקולה. לאם לא נגרם נזק פיזי, אם כי העדרו של נזק פיזי, אין משמעותו כי לא נגרמה לה טלטלה נפשית וטראומה שלבטח תלווה אותה. אדם המותקף בביתו, ועוד על ידי בנו, חווה טראומה לא פשוטה.

הנזק לרכוש אף הוא נזק קל יחסית והתבטא בהשחתת מספר תמונות.

"באירוע הראשון" של השחתת התמונות (סעיפים 1 - 3 לכתב האישום המתוקן), עזב הנאשם את המקום ולא הסלים את האירוע.

"באירוע השני" בכתב האישום המתוקן (סעיפים 8 - 14 לכתב האישום המתוקן), מיד לאחר שהשמיע את האיומים וקרע את התמונות, זרק את הסכין ונמלט מהבית, מבלי לפגוע באמו.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

מתחם העונש ההולם, בנסיבות העניין, הוא בין 4 ל-18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

אין בפניי תשתית לחריגה מהעונש לקולה, לא התבקש וממילא לא ניתן תסקיר שירות המבחן, ממילא אין אפיק טיפולי-שיקומי בעניינו של הנאשם.

אין מקום גם לחרוג מהעונש לחומרה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

הנאשם יליד 1972, רווק.

מעיון בגיליון הרשעותיו (ג/1) עולה כי לו עבר פלילי מכביד, המחזיק 26 הרשעות קודמות בעבירות מגוונות, הכוללות בין היתר עבירות רכוש, סמים, אלימות.

הנאשם ריצה עונשי מאסר בפועל לתקופות ממושכות.

ב-2015 נדון על עבירת איומים לחודשיים מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ב-2017 הובא לדין בעבירות רכוש שביצע באותה שנה, אך נקבע כי הוא אינו בר עונשין, בשל מחלת נפש. בהקשר אחרון זה, נטען על ידי ההגנה, כי ישנה קרבה לסייג הפטור מאחריות פלילית, מטעמים נפשיים, ולכן יש להקל בעונשו של הנאשם.

לא מצאתי כי טענה זו הוכחה כמבוססת דיה. העובדה כי הנאשם נמצא פטור מאחריות פלילית ב-2017, אין לה נפקות למצבו הנפשי של הנאשם בעת האירועים נשוא כתב האישום. המצב הנפשי הינו דינאמי ולא סטטי. מה גם שלא נקבע ואף לא נטען, כי בהליך שבפניי כי סבל ממצב נפשי אקוטי שגרם לו לטשטוש גבולות. מעשיו, כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן שבו הודה, אינם מעידים על כך.

עם זאת, יש לתת ביטוי לעובדה, כי הנאשם בחר לחזור בו מכפירתו, להודות בעובדות כתב האישום, ולחסוך את עדות אמו, תוך שהוא מביע חרטה על מעשיו.

העונש המתאים (סעיף 40יד (2) לחוק העונשין):

בשים לב למכלול הנסיבות לקולה ולחומרה, נמצא לקבוע את העונש סמוך למרכז המתחם.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

9 חודשי מאסר בפועל שיימנו ממועד מעצרו של הנאשם מיום 5.4.21.

8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור מיום שחרורו מהכלא, כל עבירת אלימות, לרבות איומים.

התחייבות כספית בסך של 3,000 ₪ להימנע למשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא, מביצוע העבירות בהן הורשע בתיק זה. הוסברה לנאשם במהלך הקראת גזר הדין, משמעות התחייבות זו ונפקות הפרתה והנאשם אישר זאת.

צו - הסכין תושמד.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים.